

Ідеї не є злочинком і держава може про-
тиставити їй відповідну розумну політику;
для звичайних карних злочинів досить
кримінальної поліції. Тому теж, при тако-
му становленні російської демократії, було
в Росії самозрозумілим, що демократ не
може служити в охороні та що з прихо-
дом до влади демократії охорона буде
скасована, як установа антидемократична.
У Польщі є усе наперевес. Ніхто не
квестіонує демократичності такої інсти-
туції, як політична поліція, а заручи пра-
виця як крайня лінія постійно твердять,
що в політ. поліції беруть участь саме
головно — демократи. Колиб нпа. пока-
залось, що співробітником дефензиві є
якийсь „дзядяч лекіці народовой“, то ніхто
не робив би з цього приводу галас, а
колиб ним був посол із тої маети, то шо-
найбільше сказали би, що послові не
вільно бути „державним урядовцем“. Си-
стему провокації не осудили ні сойм ani
суд анішто, що показалося наглядно при
афері Троїановського (провокатора-редакто-
ра „Валькі людю“). Не менше дивоглядне
становище займає в Польщі відносно
проблеми провокації крайня лівниця: за-
висть радити, що викрито серед неї про-
вокатора, без якого партія буде тим пе-
вніше жити, польські „енпеховці“ в интер-
національні комуністи в ргоні боронять
Восвудзкого як „одного з найбільш жерт-
вувачих себе вождів“. Орган „моральної
санакції“ пхтиує посла як конфідента по-
ліції; але коли й уряд уважає таку роллю
посла нечесною то послідовно повинен
скисувати саму нечесну інституцію. Інакше
будемо мати до діла лише з бруко-
вою сензациєю...

Автор переповідженої статті не помиля-
ється: санакційний „Глос Правди“ не хоче
ставити й не ставить цієї справи в площину
іншій, як лише брукової сензації, бо
інакше не писав би буквально ще й на
третій день після проголошення своїх ре-
веляцій: „ця сензацийна справа, демаскую-
ча осоружний цинізм отого „оборонця по-
кривджених“ має підложу виключно
моральне“. Себто: внутрішньо-держав-
на система тут ні при чім... Уже на ішо-
му становищі стоїть побратим „Глосу
Правди“ й його конкурент до фірми „піл-
судчиківського“ — „Курер Поранни“, але
й він, пишучи про „линицію“ провокації,
кладає її в вину... передтравнених урядів,
залпуюючи очі на часи післятравнених й
не хочучи у своїх виснодах ставити крапки
над і.

Можливо, що з приводу проголошення
присуду у маршалківському суді, який
оце саме розсліджує аферу Восвудзкого,
залувають знову у сойм оклики „ганьба“
і можливо, що тоді, після протверезіння з
першого приголосуючого враніння, ці
оклики не будуть уже такі односторонні. По-

кишо запанувала тишина. І з сьогоднішніх
варшавських часописів за винятком „Глосу
Правди“, який чейже мусить „антиматні
характер“, — буквально ні в одній газеті
немає буквально ні рядка про Восвудз-
кого; тут і там хіба суха замітка про
термін зібрання маршалківського суду.
Чи це раптом зродилося таке сильне по-
чуття лояльності супроти п. Восвудзко-
го, аби не пхтиувати його перед оголо-
шенням присуду? Ледве.

В усякому разі, інтерв'ю з п. Восвудз-
ким у „Н. Пшегльонді“, в якому він у ці-
лій основі признається до „ідейної“ спів-
праці з дефензивою та до того, що в
самі поручив дефензиві „ідейних заступни-
ків“, які інформували дефензиву про ситу-
ацію серед національних меншостей і за-
ту „ідейну“ роботу дистанції гроші via
посол Восвудзкі („procurator“), ze la-
dzom tym za tym rozczuliciewem (i pla-
ciznem, ja chto alez p omizytuszcie (II)“,
— така широкосердечна заява „ідеювця“ не
давала причини до зайвої супроти нього
лояльності. Відкидає тая тишина після
такої бурі? Адаже тої куртовини, що про-
жеслась над соймом в останню пхтицію,
було досить для газетних блискавок і гро-
зів на цілі тижні. А може: радше маємо
тут до діла з „W-ком в л о в п“, як на-
слідком змінених настроїв серед уряду,
який справді не може почавитися, як бли-
скучим sukcesом, згаданою „ревеляцією“
пана Бартеля? Хочби тому, що вона наві-
яла смертельний страх на всіх конфідентів
непевних віднині дискреції хлібодавців).

Не булоб тут нічого дивного, як би до
зміни цих настроїв причинилася соймова
дебата над станом судівництва у Польщі,
дебата, яка дивним дивом зійшлася з
„восвудзківською“ сензациєю. Коли на-
віть урядова „Блока“ стверджує, що ця
дебата виявила „одностанне невдоволен-
ня зі стану правосуддя у Польщі“, то
справді — з польського урядового погля-
ду — не варта в такий момент роздувати
по газетах нову провокаторську аферу,
хоч би навіть обраховану на загнбиль „Не-
залежної хлопської партії“. Тому теж
в рніш усього переможе тактика „Роботи-
ка“, який благорозумно від першого мо-
менту набрав води в рот (це, мовляв, аби
не шкодити суперарбітрові в маршалків-
ському суді пос. Дашинському, — аргу-
мент не витримуючий критики), і вірніш
усього сойм не тільки не здобудеться на
оклик „ганьба!“ під обома справедливими
адресами, але — мовчатиме, як мовчав
досі і мовчить даліше в усіх справах
справжнього державного значіння, позво-
ляючи їм їти, як самі захотять або як хо-
тять ті, для яких сойм і так не є автори-
тетом.

І. Недрин.

„Місяць книжки для молоді“.

Так назвало польське міністер-
ство освіти місяць лютий в своїо-
му рескрипті з 14. грудня 1926 ч.
1—18528. Констатуючи, що стан
шкільних бібліотек у народних шко-
лах є сумний, що ледви 50 проц.
шкіл має власні бібліотеки, міні-
стерство хоче зацікавити учитель-
ство й громадянство справою кни-
жки. В найближчому часі, міністер-
ство займеся цією справою з ці-
лою енергією. Необхідність тако-
го засобу насувається також тому,
що в громадянстві слідно повний
упадок читачества, котрий спри-
чинює знову застій в книгарському
рухові, далі поменшення видавни-
чого руху, зокрема упадок кіль-
кості книжок для молоді. Даль-
ша частина рескрипту займається
обов'язком школи „виховувати мо-
лодь у любови й пошануванні доб-
рої книжки“, говорить про орга-
нізацію пропаганди, про підготу-
вання цілої акції, про жертя мо-
лоді, про інші фонди на закупню
книжок, про саме закупню й про
пропаганду читачества.

Повідомлення про факт видання
такого рескрипту звільнило би нас
від дальших коментарів, колиб не
те, що акція буде догичити також
української дітвори у державних
школах. Знаючи добре практики
польської шкільної влади, можемо
наперед сказати, що шкільна ма-
гістратура не побачить напевно ве-
ликих соток тисяч української ді-
твори і буде старатися втиснути
всюди польську книжку, як це й
робить у тих шкільних округах, де
з уряду створено вже шкільні бі-
бліотеки. Маємо відомості, що на
західних і північних окраїнах є вже
шкільні бібліотеки. А серед кни-
жок головне місце займають такі,
котрі відповіли до тенденцій ана-
льогічних до тихже у відомих під-
ручниках історії якихось Гебертів
плугавлять і в найгірший спосіб
зогиджують усе, що українське.
Душа Кортешів, Пидарів і інших
бандитських культуртрегерів у ш-
лій наготі. І цій сумній дійсності
не запобіжить навіть децентраліза-

ГУВАДА гумовий об'єкт
є найліпший.

990

12-14

Від влому і коладежі

1402 обезпечує найкраще
Товариство вз. обезп. „ДНІСТЕР“
у Львові, вул. Руска ч. 20.

ція закупів, не допоможе я те, що в
кількох місцях рескрипту сказано
про „місцеві (локальні) потреби“
і „місцеві умови“.

Рескрипт міністерства передбачує
певну свободу в акції: від про-
паганди аж до закупу. Має на оці
контролю пропаганди й закупу
ржного роду чинниками аж до
батьківських комітетів включно. І з
цього засобу, в першу чергу з ре-
шкільних місцевих і з спеціальних
вибраних батьківських комітетів
мусить українське громадянство
зробити якнайбільший і найдощі-
лший ужилок. Названі установи
мусять покласти своїм завданням
попильнувати, щоби до шкільних
бібліотек закуплено українські кни-
жки для української дітвори. Бо
ли з рескрипті знаходимо голоси
нарікання на стан шкільних бі-
бліотек у нинішню пору, то
цілком певно можна говорити про
повну відсутність у них украї-
нської книжки.

При кінці хочемо ще й на те звер-
нути увагу, щоби задоволення украї-
нських книжок пересилати до
українських накладень і книгарів.
Українські видавництва для молоді
можуть уже нині творити невелич-
ку бібліотеку і тому належить з не-
обильно користатися, щоби такою
підтримкою увільнити в поодинокі
накладні нову силу до дальшої
дагноі видавничої діяльності.

Докладний перегляд цілої акції
проверка фактів додатних і відан-
них в поодиноких округах повинні
належати до Кружків „Рідної Шко-
ли“ на території Галичини і до
„Просвіт“ та „Рідної Хати“ на
інших землях. Досвід добутий і
біжучому році повчить нас в нево-
ному випадку, як віднести до
цього важливого питання в насту-
ному році. Взагалі наші культурні
організації враз з Батьківським
Комітетом повинні мати одно
увазі, щоби і цю нагоду викорис-
тати для власних виховних цілей.
Повинні таким чином підготувати

ОСВАЛЬД БУРГАРДТ.

Екзотика й утопія

в німецькому романі.

(Продовження.)

III.

Другий роман, що маємо у цій
статті обговорити, переносить нас
не в майбутнє, а на 500 років на-
зад у минуле. Це роман Едуарда
Штукена „Білі боги“, трьохтомово
епоса на 75 друкованих аркушів.
Критика його називає „ліядою“
Мехіки. На мою думку він що назву
цілком заслуговує. Це велике на,
прозою писана поема про завою-
вання Мехіки. Давня Мехіка з свої-
ми храмами, звичаями й дивовиж-
ною архітектурою на лагунах встала
перед нами як жива, відроджується
мов той фенікс із попелу, вабить
і сліпить своїми фарбами, зодогими
коштовностями (мистецькою робо-
тою індіанських майстрів), відштов-
хує своїми жорстокими кривавими
культами і приваблює нерозгадани-
ми написами на каменях, що їх ніхто
ніколи не розшифрує. Ціле життя
раси, яку до ноги знищено, встало й
це перед нашими очима.

Чимало писалося історичних ро-
манів, і яка була їхня вартість? Пи-
сав їх колись у Німеччині Еберс,
в Англії Гаггард. Частенько, крім
імен, у них нема нічого історично-
го, а в фактах стільки дотливого
правди, як у титулі одного з пер-
сонажів відомого роману Бенуа
„Атлантиди“ (цей персонаж носить

„польський“ титул „гетьмана Жито-
мирського“). Беручись обговорюва-
ти твір Штукена, треба відкинути те
уявлення, яке у нас склалося про
історичний роман, той історичний
роман, що з перевагою авантюри-
ного елемента має за єдину мету роз-
вагу читача. Штукен використав си-
лу документів, індіанських народних
переказів, легенд, то що. З описан-
ням військових походів він поєднує
знання індіанського побуту, індіан-
ської архітектури. Отже роман має
в собі досить авантурного елемен-
ту, що до кінця захопити читача,
разом з тим дає правдиву картину
невідомої нам культури. З побуто-
вого боку це справжня ліяда Ме-
хіки.

У жахливій самотині, у моторошній те-
мряві кружляє неосвіте тло навколо своєї
сестри, блосанного сонця; немов якийсь
страшний демон, воно залишається незри-
мим, аж поки, стикнувшись з тим другим
світлом, не спалахне пурпуровою кра-
сою.

Не лише самі подвійні зорі кружляють
так одна навколо одної. Людські душі
теж. І так само душі народів. Лише пе-
редсмертний пожеж їх сповіщає світові за
іхню красу...

Про золотий вік у минулому або в май-
бутньому мріють недолуги. А інші —
можливо найкращі за всіх — живучи йдуть на-
аустріч приєднанню до божого, останньому су-
дові, смерті, що розквітне в пурпуровій
красі...

Говий світ кружляв навколо Старого, як
певидний чорний демон: коли він став
зримим, усі побачили його поломясте,
жадливе й лисне загасання...

Навіть страшні й огидні, якщо тільки
воно вступило на шлях страждання, може
заграти самоцвітами у промінні вечірнього
сонця...

Це вступ до третього тому ро-
мана „Білі боги“. Не треба з цієї
цитати робити висновок, що поема

пересипана філософськими сентен-
ціями. Ці сентенції згаляються ли-
ше напочатку, або наприкінці тому,
як певний підсумок до всього і ко-
ротно формулюють власну думку
автора. Але завжди ця філософія
сповнена великої мудрости:

Пережите щастя — це гірська верхови-
на, на ній стоять так любі і страшно, пе-
режите нещастя — це глибоке провалля,
у ньому так темно, але вже не страшно.
З гірської верховини всі шляхи ведуть
униз; з глибокого провалля деякі шляхи
ведуть і вгору. Щастя позбавляє надії,
нещастя приносить нові сподівання...

Так закінчує другий том Штукен,
описавши велику Кортешову пораз-
ку, де втрачено було всі завойовані
землі еспанців. Основна нитка роману
— великий похід Кортеза на Мехі-
ку. Одначасно оповідається і за до-
лю еспанських конкістадорів і за
долю індіанських царств. Але чия
можна у межах невеликої статті да-
ти уявлення про цю велику епопею?
Коли переказати зміст, то це буде
лише простий переказ історичних
подій, здебільшого відомих. Ця по-
ема в прозі містить у собі таку си-
лу матеріалу етнографічного, опи-
сання культу, жертвоприношення, по-
хоронних обрядів, описання капищ
з золотим і дахами і з оянами з люд-
ських черепів, описання строїв, що
його цілком не можливо вичерпати.
Дві виписки можуть дати слабкий
натяк на те багатство фарб і кольо-
рів, якими зачаровує читача ця екзо-
тика далекого Заходу.

І. Мехіканський цар Монтезума
посилає Кортезові дарунки (том I,
стор. 126—7):

Серед дарунків були рукописи в малю-
нках, священні ритуальні книжки з даними
писемними... Нині жувала оповідала про

чудеса моря. Страдницька душа народ-
жила в білих листках оленячого папи-
мену...

Серед дарунків був диск із шкорою
лота з колесою завбільшки: на ньому
кутий барельєф, що виобразив сонця, а
коло нього зорі і зодяк топлес...

Срібний диск такого самого розміру
являв собою місяць з остатками міся-
вечірньої зорі, блакитної планети.

Серед дарунків були також зорі, мов-
блені із золота, натуральних розмірів
німлі двадцять золотих качок.

Монтезума послав також Кортезові
дві одяги із перел, що лише в урочисті
та налягали на ідола, і боду маску бо-
гів чисто ікрустовану білими і синіми
самощами.

2. Жертвоприношення (т. II, стор.
171—). — приноситься в жертву
молода дівчина, що сама вибрана
на це.

Розмалювавши рота чорною фарбою
ішла вона в останній день... вилучили
пучатлану, йшла на великій майдані
шатися з осяяним світлом. Іздала вона
сипала майсову муку, так що кожен
вудках, на ма-данах, мостях змивав
слід.

Перед храмом богині її зустріли
жерця. На платформі, наїзучий з
повернувшись до неї спиною, однією
під руки і іділа на плечі, що йшла
до „царя“, як зазначено у Мехіки
наречену до молодого. У що жінка
тяли голову. Потім з тіла здерли
із шкіри вирізали маску для майбут-
жерця. Ли одяг на є боді з
Його прибори у жіночі одяжки з
причеплені великі ордені з
богині — і різні камені, з
золота, аметисту, чорного агату
ду. Ставила сам богиню, як тоді
рішувалася на чотирьох інших жерцях
в них у шати чотирьох різних кольорів
видирати рокозаван на жерця і
самощата, се-то серце, що жувала
ралось із розтятих грудях.

(Продовження)

— **Світлана всячина.** Члени шведського парламенту вже поставили кандидата на чільного Нобіліста нагороду мира: одним є бурмістр Штокгольму Ліндегага, а другим німецький професор Калдє. Мабуть вони працюють, коли світ так мало знає про них — Банда піратів переслідує на пасажирів, дісталася на один корабель біля Гонт-Конга і ограла всіх подорожніх, приневоляючи капітана причалити до „свого“ берега, куди втіли з гарною добычею 40 мільйонів дол.— У Криму цього року зимували анжковські птахи, які звичайно відлітають в Африку; дозоді, журавлі, шпаків. — У німецьким парламенті завели замість кришного президіяльного для них електричні колони являти на Трибунах, які попереджують промовця, коли повинен кинити промову.— Подорож румунської королеви до Америки вже обчислена недискретно американською пресою бодай у палескомі ші частини: королева роздала самій готельній службі 20.0 дол., „ла пано“ собі суму, за яку живе місяць 300 бідних румунських родин. Можна уявити собі, скільки коштів вало все разом! — Берлінськ Лист найшов спосіб пиродити палпр та палпрвою масу з соломи. Такий винахід може зробити переворот у дешикарстві, але заде милом тои палпрю шодено.— У Парижі починає жіноцтво йти далі за модою червоношкірих: багаті червоні дами носить ковток вище в однім аусі! — У Парижі щедеа безлічно влуча Рокфеллер, які вибачається люди дав розривки.

НАДІСЛАНЕ.

За надіслане Редакція не відповідає.

Зв'ідомлення!

Повідомляю П. Т. Публіку, що з днем 1. лютого ц. р. неду знова під власною управою

РЕСТАВРАЦІЮ

ГИГІЄНА вул. 3-Мая 10

а заангажовані першорядні кулінарні сили дають повну поруку, що „ГИГІЄНА“ буде знова збірною точкою всіх смакунів.
Мар'я Туртельтавабова, власн. „Гигієни“.

— **Літературні новини.** Оригінальні роковини святкуватимуть французькі письменники цього року: 100-літній ювілей Віктора Гюґо „Кромвель“, яку автор попередив великою передмовою, де виклав принцип романтичної школи. Ця передмова відіграла величезну роль у історії французького життя та літератури. Суспільність брала таку живу участь у боротьбі літературних напрямків, що в театрах підчас вистави романтичних п'єс доходило до бійок. — Бернард Шоу загрозив процесом одному видавцеві, який хотів видати кілька його приватних листів до нього. Англійський процес дозволив друкувати чужі листи тільки за дозволом видавця. Також Горький протестує проти нешанування радянської влади його авторських прав. Сам міністр освіти Луначарський, який має бергтських законів, а ще і є його приятелем, видає твори Горького без його дозволу.

— **З кіно.** У кіні „Палас“ почалась велика новинка славної „Уфрі“ Сучасна мода Любави, архітектурно-еротичної пригоди в 12-х частин. Обидві серії разом. У кіні „Марусянка“ йде сальонна шампанська комедія в 12-х частин „Граф без паспорту“ у головній ролі Гаррі Лідтке і Марією Якобіні.

— **Хто хоче справді багатіти?** Іде, як шорку на „Велику Маскараду“ Т-ва письменників і журналістів і кооперативу „Український Театр“ для 12-го лютого. Запрошення раніше в Кооперативі „Український Театр“, Руська 18. II. пов. від 9 і 15-7-01. Родина з трьох осіб має знижку.

Дописи.

Станіславів. (Чи так повинно бути? — Святко Йордану). Сумним обаям треба назвати поведінку деяких українських купців, зг. фирм, що в українські свята не зачиняють своїх крамниць, навіть у такі, як Різдво чи Йордан. Не диво, що чужі не будуть шанувати наших свят, коли візьмуть собі приклад з українських купців. Що більше, на Свят-Вечір грало також кино, що є під українським зарядом та має українську обслугу. Заробіток та гроші, правда, дуже промисловий аргумент, але і в таких випадках не зашкодило б бути трохи уважнішим на національну сторону справи. — Святко Йордану випало у нас цього року дуже величаво, так привабливіше очинив його „чужі свята“ — вродивший тим, що на подосвіті були присутні представники властей, як воевода, староста, командант військової залози, полковник і почетний військовий відділ. Бракувало тільки військової оркестри, яка не явилася мабуть ізза великого зима. Це в Станіславові від р. 1919 перший раз була така „парада“, бо за польських часів свята Йордану відбувалося постійно в катедрі, а щойно в цьому році відбулося воно на площі біля церкви, як і в добрих передвоєнних роках. На всякий випадок слід ствердити, що подавати в польській пресі виступи проповіді єв. Люциана, в якій він вкотре зважав до згидлого співжиття і до застановлення боротьби, минається з правдою, як неправдива є виста, про те, немов би в часі торжества співано „Многая літа“ якимись польським чинникам.

Всячина.

Львів. (Літует і кат). Цими днями помер у Львові 80-літній флейстист Люїс Баррет, один з найсильніших літуетів на цьому інструменті в 19 столітті. Між ріжними заручками які зєднав він собі спочо професією, одним з найорганізованіших був дарунок від львівського урядового катета Марвуда. Марвуд захоплювався музикою, а головню грою Баррета. Раз дав їм навіть у честь артиста бенкет, на якому передав йому ріжні спомини: кусень мотузка з сніжково-білогого ним злочинця, що як відомо, по простонароддям пересудав, приносить щастя. Невідомо, хто достав тепер у спадщину цей історичний мотузок.

Англійсько-жидівський сіоністичний діяль. Палестинський уряд стежить за іммігрантами так само суворо, як Америка. Він хоче мати самих багатих громадян і хто не має щонайменше 500 дол. у кишені, не легко туди дістатися. Ясно, що жиди не дуже рахуються з таможні обмеженнями закону і шукають ріжних способів, щоб дістатися до „своїх“ батьківщини, що є під чужою управою. Багато з них дістає дозвіл на їзд як туристи, і там уже старається

щезнути. Та англійці починають тепер уже стежити і за туристами і заглядають до їх портфелів. Тому один жидівський геній з Данцігу вийшов таку ідею: взяв собі паспорт до Камчатки і Палестину. А коли приїхав у Палестину, імміграційне бюро, що перевіряє паспорти, вже його не наїшло. Тоді англійське імміграційне бюро вислало такого іронічного листа до сіоністичної ексекютиви: „Прохаємо ласкаво повідомити нас, чи поручений вашім бюро добродій Н. Г. з Данцігу вже відїхав до Камчатки. З пошаною... і т. д.“ На це секретар сіоністичної ексекютиви відповів не менше злобно: „...дуже нам прикро, що не можемо вам відповісти на ваш запит, але на Камчатку не маємо представника сіоністичної ексекютиви“. На другий день той самий секретар диктує прохання до палестинського імміграційного уряду, щоби дав дозвіл на 10 віз до Адени. „Аден“ вимовляється по англійськи „Еден“ і так видрукувала німецька стенографістка. А англійсько-секретар прочитав „Еден“ по англійськи „Еден“, що значить „Еден-рай“ і відповів, відплачуючись з помстою: „Жалюємо, але в Раю не маємо англійського преставництва. Може вишлете своїх емігрантів до „Н. Г.“. А „Н. Г.“ читається так само як „Hell“ і значить: пекло.

Бібліографія.

DIE UKRAINE Jahrbuch für deutsch-ukrainische Volks-, Wirtschafts- und Kult. politik. Organ der Deutsch-Ukrainischen Gesellschaft, 8. Jahrgang, Dezember 1926, Berlin, Stup. 16.

Після довшої перерви появляється вкінці 1926 р. новий випуск неперіодичного видання „D. Ukraine“, видаваного під проводом відомого публіциста проф. П. Рорбаха. Цей випуск складається з трьох статей: 1) некролог С. Петлюри, пера А. Шміта; 2) стаття П. Рорбаха про відкриття Українського Наукового Інституту в Берліні; 3) промова посла П. Васильчука, сказана в польським сеймі 24 вересня 1926 р. при ухваленні бюджетової пропозиції. Можна було би дуже тішитися з нової публікації, призначеної для поширення інформації про Україну й українську справу серед чужинців, як би не деякі неточності, які слід справити.

Так у статті Акселя Шміта, про діяльність покійного С. Петлюри, якого автор уважає „найбільшим українським діячем сучасного покоління“, є кілька фактичних помилок, от як наприклад: поск. С. Петлюра не був засновником Української Республіки (Партії в 1889 р. (тут очевидна друкарська помилка замість 1899 р.), лише приступив до неї п'ять років по її заснуванню; по заключенню рижського миру й катастрофі армії УНР, не зразу вийшов до армії, а сидів кілька літ у Польщі; „Гризуб“ зачав видавати не в 1922 р., тільки вкінці 1925 року, і т. п. неточності, за які зрештою, чужинця можна строго й не судити.

Проф. П. Рорбах у своїй статті питає загадом відкриття Українського Наук. Інституту в Берліні, але при цьому кидає на керописця Інститута тинь, немов би вони зовсім не були представниками ідеї українського державництва, а вдовольнялись лиш федералізмом, чи навіть автономізмом. Річ в тім, що проф. Рорбах — хіба в наслідок незнання, твердить, немов-то управа Інституту опинилася в руках людей, що „хочуть лиш досягти автономії шляхом компромісу з російськими „монархістами“. Очевидно, що на основі таких інформацій, німецький читач може думати, що ні проф. Дорошенко ні, скажимо, проф. Липинський не є українськими самостійниками. Не потрібно брати пп. Дорошенка й Липинського в свою оборону перед українським громадянством: їхня поведінка і їхні погляди на справу українського державництва ясні та яскраві, і тільки той, хто умисно не хоче, може заперечити, що саме іма самостійної, валікої Української Держави є їх головною ідеєю.

І що більше сам проф. Рорбах у своїм виданні питає в шлості промову проф. Дорошенка на святоточім відкритті Інституту, де недвозначно стверджено, що ідея самостійності України являється основним пунктом політичного кредо керописців Інституту. Треба висловити надію, що того рода непорозуміння в цій виданні не будуть мати місце.

I. K. M.

В справі календаря „Р. Школи“.

КОМУНІКАТ.

З кінцем листопада розіслав „Рідна Школа“ з усіма українськими часописами свій ілюстрований стінний календар на 1927 р. Ціни на нього не визначувало, бо ходило в першу чергу о те, щоб як найширший загал запізнати з дотепнішим дорожком Товариства. Всеж таки можна було надіятися, що кожний український громадянин і кожда українська установа буде уважати своїм обов'язком причинитися до частинного бодай покриття коштів накладу. Цілий рік вдоволення, що за календарем втисся в хату ідея „Рідної Школи“, бажалаб „Рідна Школа“ одержати зворот тої готівки, яка була призначена на шкільно-виховну справу. І справді деякі громадяне й установи не тільки оплачували кожний календар, який одержували з ріжними передплачуваними часописами, але вислали на кожну штуку дуже поважний датов, бо 2, 5 а навіть 10 зол. (тоді, як у продажі календар по 50 сот.). Звертаємося цю дорогою до всіх опієних, щоб і від себе причинилися доволною кнотюю до покриття накладу і других до цього наклонили. При пересилі зазначувати безумовно „календар“ і отжебуючі можуть замовляти календар прямо в „Рідній Школі“, яка має ще невеликий запас.

Головна Управа „Рідної Школи“
Львів, Ринок 10/II. п.

Петро Гриньовський

вслужений професор учительського семінара у Львові, член всіх українських львівських просвітних і культурних товариств, заснований св. Тайнами помер у Львові дня 1. лютого ц. р. в 69 р. життя.

Похорони відбудуться в четвер, дня 3 лютого о 2 год. пополудні з дому жалоби при вул. Глубокої ч. 21 на Личаківській цвинтар.

ОПОВІСТКИ.

З нагоди Загальних Зборів львівської Адвокатської Палати (15. II.) і Союзу Українських Адвокатів (16. II.) та сполученого з ними з'їзду українських адвокатів з цілого краю, улажує Союз Українських Адвокатів разом з Українським Гаванічним Товариством в суботу, дня 5. лютого 1927 р. в залах „Бесіди“ вул. Рутівського ч. 22 (нова будівля через ганок на право) товариські сходини українських правників з танцями, з яких увесь дохід призначений на утворення надзвичайного допомогового фонду для вів і сиріт по українських адвокатах і кандидатів адвокатури. Звичайний стрій, мінімальні вступні, таний а добірний буфет у власному закладі, який ласкаво обняв Вл. Меценасові, знаменита салюнова оркестра. Хто би через недогляд не дїстав запрошення, звольте зголоситися до Вл. Личиняка, який урядуватиме на „Бесіді“ почавши від 2. лютого між год. 6. а 7. вечором. 1389 3-3

Ширші сходини „Союзу Українок“ у Львові відбудуться в четвер, 3. лютого, о год. 5:30 попол. в салі Бесіди (Рутівського 22, I. пов. через ганок). На порядку дня реферат п. Мілени Рудницької: „Кілька актуальних питань під розгалуження жіноцтва“ і справа курсу для освітніх інструкторок. 1435 1-1

ДРІБНІ ОГолошення.

ІДЕАЛЬНА ПАСТА до зубів КРЕМ
Ігнатович Ігнатів Львів, 956 56-2

ВІПРАВНУ ПИСАРКУ на машинах українській і польській, володіючи перфектно українською, польською і німецькою мовою, знаючу добре стенографію пошукує Кр. Молочарський Союз в Стрию. Зголошуватись тільки першорядні сили. 1391 6-6

ПОТРІБНИЙ негайно здоровий і совісний інструктор для учеників(и) 4 кл. класичної гімназії 16 кл. народної школи. Зголошення враз з усіма слати на адресу: Греко-кат. Уряд парохіальний в Хоросткові, пошта Чоюльков, для Е. Б. 1431 2-3

БОНЦЕСІОНОВАНІ через Міністерство Курси крою, моделювання і шиття Олени Бархалюної, вул. Кохановського 10. Курси для пань на власних матеріалах. Фаховим з правом видавання свідоцтв. Форми виконус після міри і журналі. 1537 7-10

4 ЗОЛ. коштує цукорничка з доплаткою з хинського срібла у Мандля, Копрівника ч. 14. 1365 6-2

ОДНОГО зглядно 2-ох учеників(и) прийму на мешкання з харчем. Окремий покій. Журавецька, Львів, вулиця Садівницька 18, I. пов. 1436 1-3

ПОКІИ з окремим входом негайно до винайму за гроші або німецьку копіверсією, Павлина 17. 1471-1

ІНТЕЛІГЕНТНА вдова, що розуміється на домашній і сільській газдівстві пошукує самостійної управи газдівством і священника-вдівця. Зголошення: Станіславів, вул. Саліжонська 181 під „Вдою“. 1432 1-2

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Цукорки

„Фортуни Нової“
найліпші

Д-р Фелікс Ган Спеціаліст недух легень, серця і жовука
Львів, Городецька 46. Телеф. 834
Пересилання Рентгеном. 1179 2-3

Найціннішим средством усилити
РЕВМАТИЗМ
ломання, біль голови і зубів
є випробований „30 літ“
і нагороджений
МЕДАЛЯМИ.

АПТЕКА МІКОЛАША
Львів.

90 літ існуюча фірма
І. Дрекслер і Сини
Львів, пл. Капітульна ч. 2.
Переробляє ковдри по 73д.
Матери по 8 зол. — на протязі 24 год.
Покриття на ковдри і матері в великій виборі. 2-2

МОТОРИ на ГАЗ (газогенератори) та інші на ропу, нафту, бензин і електрику на **додатні слати**, рівнож і двигачі Машини, Турбіни, Трансмисії, Сити Газу, Паси, Гурти, Токарні, Верткарні, Гільярки, Пили, Помпи, Писси до олю, Писси до дахівок, Залізни Печи, всіляке збраряддя, Сталь, Бляху, поручає фірма

„ПІЛЬОТ“
Централа у Львові, Баторого ч. 4.

БУДУЮЦЬ ЦЕРКОВ І СВІТСЬКИХ БУДИВЛИ
виконує по конкурційних шлах
інж. Лев Левинський
1441 упов. будівничий
Львів, Содова ч. 3 (бічна Потоцького)

Пневматики „Michelin“
найбільш витривалі і найдешевші
1339а поручає зі свого складу 1-3

Витовд Транда
Львів, Подпеского ч. 2.

„ДІМ ГЛИНЯНСЬКИХ КИЛИМІВ“
Голови. Склад і Детайлічна Продаж

А. ТІР, площа св. Духа
біля костела оо. Єзуїтів
поручає у великій виборі:
Килими на підлогу, стіни, шапки на стіни, портієри, Патаравки, також кося, подорожні пледи, ковдри, кили на дах, фанки, килими, і т. д. і кокосові кили, витирачки і смірненську зовну в ризі, ніжні коліражі.
1419 При замовленні довільний вибір і колір
Додатні слати слати.

Надзирна Рада Повітового Союзу Кооператив в бучачі оголошує отрим
КОНКУРС

на посади урядових, а то: того великого референта, бухгалтерів і господар при Повітовім Союзі Кооператив в Бучачі. Посади до заняття від 1. березня 1927. Платні відповідно до кваліфікації і умов. Зголошуватись у Львові Союзі Українських Кооператив у вул. Словацького 14. до дня 12 лютого 1927 включно. — За Надзирну Раду Львів в Бучачі: Д-р Боцюрки, голова; 1436 Шлемкевич, секретар.

Ширіть наш часопис!